

DARIO FO NIEUWS

Zingend het jaar 2009 door van kern tot kern

Ultiem Westlandgevoel bij eerste lustrum.

**VOOR IEDERE
WESTLANDER EEN
KANS OM ACTIEF MEE
TE DOEN!**

IN 2009 **ELKE MAAND
EEN OPERA**, TELKENS IN
EEN ANDERE **DORPS-
KERN VAN WESTLAND**,
IS EEN KANS VOOR
IEDEREEN. **ZING MEE** IN
HET **KOOR** OF MIS-
SCHIEN WEL ALS
SOLIST, IN DE OPERA
VAN JOUW **DORP**, KOM
MET JE **SLAGVAARDIG-
HEID** IN EEN KERNWERK-
GROEP **MEEHELPE**N AAN
DE ORGANISATIE, STEEK
JE **HANDEN UIT DE MOU-
WEN** ALS **DECOR- EN
PODIUMBOWER** OF
KIES VOOR 'T FIJNERE
WERK IN HET **KOSTUUM-
ATELIER** VOOR HET
MAKEN VAN WEL
HONDERDEN KOSTUUMS
EN HOU JE VOORAL
VAN EEN FRISSE NEUS,
DAN KUN JE ALS
VERKEERSBEGELEIDER
OOK PRIMA UIT DE
VOETEN.

Maghen Hilgersum in de opera Turandot

Het is alweer vijf jaar geleden dat uit de vijf Westlandse gemeenten De Lier, Monster, 's-Gravenzande, Naaldwijk en Wateringen één gemeente ontstond: Westland. Niet meer weg te denken. Een moment om bij stil te staan. Maar ook een moment om in beweging te komen, van dorp tot dorp.

Het idee van Dario Fo om ter gelegenheid van dit eerste lustrum een Elfkernenopera te organiseren is creatief en écht Westlands. Een 'tocht' van elf maanden met elf verschillende opera's in elf dorps-kernen. Elke dorpskern krijgt zijn eigen opera. Met in december 2009 als klap op de vuurpijl de hoogtepunten uit het gehele project. Bovendien krijgt u dan een voorproefje van de nieuwe musical over het Westland, die de opvolger is van de musical Kromme Jongens.

Dario Fo heeft een reputatie als het gaat om producties waarbij honderden Westlanders zeer betrokken zijn en waarvan duizenden streekgenoten kunnen genieten.

Het unieke van deze productie is dat elk van de elf opera's gaat over iets specifiek van de betreffende kern. Dat kan een bijzonder verhaal zijn of een gebeurtenis, een stuk geschiedenis of een ingeving bij de naam van de kern. Het is ook een reis door de tijd: van 1246 (stadsrechten 's-Gravenzande) tot 2020 (een blik in de toekomst). De Elfkernenopera staat symbool voor de

"Twee tissies druiven..." Burgemeester Van der Tak zingt bij de toegift van de laatste voorstelling van de musical Kromme Jongens uit volle borst mee.

saamhorigheid zoals we die kennen in onze Westlandse kernen. Bovendien kan iedereen er aan meedoen, op het podium of achter de schermen. U ook! Zelf meedoen levert een onvergetelijke ervaring op; dat heeft de musical Kromme Jongens wel bewezen.

Deze Elfkernenopera is een project door en voor Westlanders. Dat alleen al is een reden om de opera in uw eigen kern te bezoeken. Maar ik adviseer u om ook in de andere kernen een kijkje te nemen. Als gemeentebestuur vinden we dat zo'n unieke gebeurtenis toegankelijk moet zijn voor

iedere Westlander. Daarom wordt, als de gemeenteraad daarmee instemt, met een gemeentelijke bijdrage de toegangsprijs laag gehouden.

Bij zo'n uniek project heb ik maar één advies: beleef het ultieme Westlandgevoel en maak het mee!

*Sjaak van der Tak
Burgemeester gemeente Westland*

Culturele primeur voor Westland

Met 2009 - het jaar van het eerste lustrum van de gemeente Westland - in zicht, heeft Dario Fo zich de vraag gesteld: **wat kunnen wij als cultuuraanjager in deze regio doen voor de elf dorpen en kernen die nu vijf jaar samen de gemeente Westland vormen? De twee succesvolle operalinten in het afgelopen jaar - Heenweg en Kwintshul - brachten ons in september op het compleet nieuwe idee van een Elfkernen-operaproject. Dat houdt in dat we gedurende 2009 alle dorpen en kernen van Westland met elkaar verbinden door maandelijks in elke kern een opera uit te voeren die speciaal voor die kern is geschreven. Model staat voor ons de Heenwegopera "de Kus van de Pontamoer", waarin een soldaat uit het leger van de paus terugkeert vanuit Italië naar Heenweg en zich verbaast dat men daar puur voor de sier tomaten kweekt, omdat men denkt dat ze giftig zijn en je dood gaat als je ze eet....**

Speciaal voor deze gelegenheid geschreven

Alle elf opera's worden speciaal voor deze gelegenheid geschreven door Nederlandse componisten. Nu, half december, wordt de laatste hand gelegd aan de eerste vier kernopera's die in de maanden januari - april worden uitgevoerd. De repetities voor Heenweg en Naaldwijk zijn in volle gang. Mensen die informatiebijeenkomsten hebben bezocht zijn zeer enthousiast over het hele project en velen van hen hebben zich direct opgegeven om mee te zingen. En dat kan nog steeds, want voor al die opera's - soms met een kleine soms met een grote cast - zijn honderden zangers nodig. Dus jong en oud en zelfs hele koren kunnen zich nog aanmelden.

Er samen iets moois van maken

Elf maanden lang een andere opera in een andere kern is nog niet vertoond in Nederland en waarschijnlijk daarbuiten evenmin. Is het gek dat Westland de primeur krijgt? Wat ons betreft niet, want durf, aanpakken en samen iets moois maken zijn de stuwende krachten achter alle innovaties in deze Greenport. Ze typeren de streekmentaliteit die prachtige ambities waar maakt en die ook van dit project moet afstralen.

Elf culturele parels

Wij willen de inwoners van de kernen op velerlei manieren betrekken bij dit supernieuwe operaproject, want alleen samen kunnen we het tot een succes maken. Daarom roepen wij iedereen op om te bedenken op welke wijze hij of zij mee wil doen, op het podium of achter de schermen. Wat Dario Fo betreft wordt 2009 het jaar waarin Westland zich op de kaart van Nederland zet met deze spraakmakende Elfkernenopera, bestaande uit elf culturele parels die laten zien wat elke kern aan eigens heeft en wat de elf kernen samen sterk maakt.

De eerste vier opera's

In deze krant vind je informatie over de eerste vier opera's die uitgevoerd worden in januari, februari, maart en april, met daarbij de mogelijkheden voor deelname. Informatie over de andere opera's vind je in de volgende editie van de Dario Fo-krant die in maart 2009 verschijnt.

BEZOEK DE INFORMATIEAVOND OVER DE ELF OPERA'S OP DINSDAG 6 JANUARI 2009, OM 20.00 UUR IN HET GEBOUW VAN DARIO FO, VOORSTRAAT 88 IN POELDIJK.

ELF OPERA’S IN KERKEN, AAN ZEE

januari 2009 - Heenweg

De kus van de Pontamoer

Deze opera brengt ons naar de tweede helft van de 19e eeuw toen er in de buurtschap Heenweg druiven, spruiten en tomaten werden geteeld. De tomaat echter alleen als siervrucht, omdat men niet beter wist dan dat deze rode liefdesappel (pomme d’amour) giftig was. Een soldaat uit het leger van de paus die terugkeert uit Italië naar zijn geboorteplek Heenweg, werpt een ander licht op de zaak.

De kus van de Pontamoer werd speciaal geschreven door Bob Zimmerman en Ruben van Gogh voor het operalint Heenweg, maar komt opnieuw op de planken als eerste in de reeks van elf kernopera’s. In uitgebreide vorm, want de componist heeft enkele koorpartijen toegevoegd voor een klein koor waarin een aantal inwoners van Heenweg zal zingen. Bovendien vertolkt de Heenwegse zangeres Anne van Buuren de hoofdrol.

De locatie is wederom de Nieuwe Kerk in het centrum van Heenweg. Binnenkort wordt het decor weer tevoorschijn gehaald en het orkest opgetrommeld: de eerste van de elf opera’s kan beginnen....

Speeldata: 21, 22, 23, 24 januari 2009

Kaartverkoop bij Dario Fo, tel 0174-244455 of via info@dariofo.nl

februari 2009 - Naaldwijk

Abraham Douglas

In Naaldwijk wordt een opera opgevoerd over het schrikbewind van Abraham Douglas die in de 18e eeuw baljuw en schout van Naaldwijk was. In de volksopera “De engel en de duizend doden”, die in 2000 is uitgevoerd ter gelegenheid van het 800-jarig bestaan van Naaldwijk, was al een deel van deze opera te zien. De muziek en teksten zijn geschreven door Bam Commijs. Voor de Elfkernenopera wordt deze eerdere versie uitgebreid tot een avondvullende voorstelling, met stukken voor een groot volkskoor. De repetities voor deze opera zijn inmiddels in volle gang. Ruim 80 mensen hebben zich aangemeld om mee te zingen in het koor en zijn aan het werk om de noten en de teksten onder de knie te krijgen. Naast de koorrepetities krijgen zij ook spellessen bij Dario Fo. De solisten repeteren op een ander moment in de week. Ondertussen wordt in het kostuumatelier uitgezocht wat er nog over is van de oorspronkelijke kostuums waarvan het overgrote deel helaas verloren is gegaan in de brand die destijds de opslag verwoestte. Veel kostuums zullen opnieuw gemaakt moeten worden.

Van deze opera staan 4 à 5 voorstellingen gepland in de eerste helft van februari in de Oude Kerk in Naaldwijk.

Doe mee voor of achter de schermen!

Meedoen kan op vele manieren! Kijk hieronder wat je aanspreekt en meld je aan door het formulier op de achterpagina ingevuld op te sturen of via een e-mail. Wil je eerst meer informatie, bezoek dan de eerstvolgende informatie-avond op dinsdag 6 januari 2009, om 20.00 uur in het gebouw van Dario Fo, Voorstraat 88 in Poeldijk.

Meezingen

Opera betekent zang en spel, door solisten en een koor. Voor elke opera zoeken we naar geschikte solisten uit de kern zelf. Het aantal koorleden verschilt per opera en kan uiteenlopen van 12 tot 200. Het is zeker mogelijk om in meer dan één opera in het koor te zingen. Als er een kleine cast nodig is geven we zangers uit een kern

voorrang om mee te doen aan de eigen kernopera. Ook bestaande koren kunnen zich opgeven.

Alle solisten krijgen individueel zangles van Annemarie Spin. Ook Harjo Pasveer, docent aan het Conservatorium in Rotterdam, zal (koor)zangers op een aantal zaterdagen coachen.

Werkgroep – organisatie

Een jaar lang iedere maand een nieuwe opera in een andere kern is voor Dario Fo een enorme uitdaging. Om dit project tot een succes te maken hebben we in elke kern een werkgroep nodig van mensen die hun schouders onder de organisatie van het geheel gaan zetten. De werkgroep vormt het aanspreekpunt voor ons in de kern, helpt mee aan de promotie en kaart-

verkoop en stimuleert plaatsgenoten om ook op een of andere manier mee te doen en natuurlijk om de opera te bezoeken.

Decor- en podiumbouw

Elke opera vraagt om een passend decor. Ook moet er vrijwel altijd een podium opgebouwd en afgebroken worden. Werk waarvoor je een beetje handig en sterk moet zijn. Maar, hoe meer handen, hoe lichter het werk!

Grimeren

Grimeren is een vak apart en om het juiste effect te krijgen in het theaterlicht wordt iedere speler volgens een ontwerp-schets geschminkt. Bij een grote cast moet de grimeergroep ook groot zijn, zodat niemand onder tijdsdruk komt te

staan. Grimeren is dankbaar werk: spelers die je “onder handen hebt” komen daarbij meestal tot rust en er is intussen ook tijd voor een leuk praatje.

EHBO/BHV

Tijdens voorstellingen moet er tenminste één gediplomeerde EHBO-er/BHV-er aanwezig zijn. Wie wil(len) die taak op zich nemen in de eigen kern? Je bent verzekerd van een plaats in de zaal!

Verkeers- en parkeerbegeleiding

Om het parkeren van auto's en fietsen bij de locatie in goede banen te leiden, zoeken we gediplomeerde verkeersbegeleiders.

Meedoen?
Kijk op pagina 4

OP PLEINEN EN IN SCHUREN

maart 2009 - 's-Gravenzande

Oudste stad van Westland

De opera van 's-Gravenzande gaat het verst terug in de tijd. 's-Gravenzande heeft een historie als stad, iets wat geen enkele andere kern in Westland heeft. De plaats kreeg namelijk in 1246 stadsrechten van Graaf Willem II van Holland die er, net als zijn vader Graaf Floris IV, geregeld verbleef. 's-Gravenzande heeft dan ook de helft van zijn naam te danken aan het grafelijk hof. Dit historisch gegeven van "'s-Gravenzande, oudste stad in het Westland" vormt de basis voor de opera. De muziek is gecomponeerd door Burckhardt Söll, de teksten worden geschreven door Aart van den Berg uit 's-Gravenzande in samenwerking met Bam Commijs. Aan deze opera kunnen kinderen, jongeren, volwassenen of hele koren meewerken. De eerste 's-Gravenzanders hebben zich inmiddels al aangemeld.

Op zoek naar een geschikte locatie

Voor deze opera zijn we op zoek naar een geschikte locatie in 's-Gravenzande. Een grote hal, een bedrijf, een loods, een schuur waar plaats is voor ongeveer 500 man publiek. Wij bouwen het dan om tot tijdelijk theater. Tips zijn van harte welkom bij Dario Fo, 0174 244455 of mail naar info@dariofo.nl.

april 2009 - Honselersdijk

Paleisgeheimen

In aansluiting op "Paleisgeheimen" – een project van het Kunstgebouw in november 2008 waar Dario Fo een belangrijk onderdeel verzorgde – krijgt Honselersdijk een opera over het leven van Frederik Hendrik, zijn vrouw Amalia van Solms, Elizabeth Stuart en Constantijn Huygens op het vroegere Hof van Honselersdijk, waarvan de Nederhof een deel is. Dit prachtige monumentale pand vormt het decor voor deze vierde Elfkernenopera met muziek die geschreven is door Constantijn Huygens. In de opera onthullen de nar en de keukenmeid paleisgeheimen uit dit destijds wijd en zijd bekende lusthof van Frederik Hendrik. Zij brengen letterlijk naar buiten wat zich binnenskamers afspeelde, want de voorstellingen zullen plaatsvinden in de tuin van de Nederhof. Deze opera wordt uitgevoerd met een betrekkelijk kleine cast. Ook enkelen van de huidige bewoners van de Nederhof, dat nu een gezinsvervangend tehuis is met een aantal woongroepen, zullen een rol krijgen in deze productie. De kostuums voor de hoofdrollen zijn al klaar en waren enkele weken geleden te zien achter de ramen van de Nederhof waar het publiek al een glimp op kon vangen van het rijke leven van weleer. Voor het vervullen van een rol in de hofhouding nodigen we Honselersdijkers van harte uit om mee te doen.

Honderden kostuums uit eigen atelier

Sinds de verhuizing van ROC Mondriaan naar Naaldwijk heeft Dario Fo in Poeldijk een eigen kostuumatelier met acht industriemachines - enkele jaren geleden beschikbaar gesteld door het VSB Fonds Westland - waarop doorlopend gewerkt kan worden: overdag, 's avonds en in het weekend. Die ruime openstelling is ook wel nodig nu voor de komende elf opera's alle kostuums moeten worden gemaakt, iets wat Dario Fo altijd zelf doet met hulp van vele vrijwilligers. Naast de ruimte met de machines liggen in een opslag tientallen rollen kleurrijke stoffen, knopen, garen en band klaar voor nieuwe kostuums. Maar Dario Fo geeft reeds gebruikte theaterkleding ook graag een tweede of derde leven en dat vermaakwerk gebeurt eveneens, dikwijls met de nodige hilariteit, in het atelier.

Hoogspanning

Ria, Nel, en Nellie staan op de foto, maar er zijn vele ander naaisters die in de afgelopen jaren al kilometers naaiwerk voor producties van Dario Fo door hun vingers hebben laten gaan. Zij vinden het geweldig dat er een echt atelier is: "We hebben nu ons eigen plekje waar we het erg gezellig met elkaar hebben. Het mag dan werk achter de schermen zijn, we horen er helemaal bij en hebben het gevoel dat we samen met het team van Dario Fo voor iets gaan. Want er moet heel veel gebeuren en soms is het spannend of alles op tijd klaar is of dat het wel past. Een zangeres die vlak voor de première in een veel te krappe jurk moet kan niet ter plekke 5 kilo afvallen. Dan moet je op stel en sprong de schaar erin zetten en de boel nog even vermaken. Dan hebben we het

wel over hoogspanning, niet alleen in de draad....."

Trots

Met het Elfkernen-operaproject in het vooruitzicht hebben deze drie dames hun planning voor 2009 al gemaakt. Ieder van hen zal zeker een dag per week naar het atelier komen om aan kleding voor al die opera's te werken, maar zij zien natuurlijk graag dat zich nog vele vrijwilligers zullen aanmelden om deze klus te klaren. Dat het veel voldoening geeft is voor hun wel duidelijk: "Met het naaien in dit atelier voel je je als een vis in het water. Gek genoeg is het net of je een dagje uit bent, terwijl je eigenlijk druk in de weer bent. Maar je onttrekt je wel even heerlijk aan de dagelijkse sleur en het is altijd boeiend om te zien hoe het idee van Wilma of

Tanja door jou toedoen vorm krijgt. Wanneer je de kleding later op het podium ziet, sta jij daar toch zelf een beetje. Als je dan ook nog de waardering van spelers en publiek hoort, nou dan ben je echt trots op je werk!"

Veloursgordijn gezocht

Voor de kostuums van de opera van Naaldwijk zijn we nog op zoek naar veloursgordijnen in alle kleuren. Ook als ze van kleur verschoten zijn, kunnen we ze nog goed gebruiken. Misschien ligt er ergens nog wat op zolder of in de schuur. Als u zelf geen mogelijkheid heeft om ze te komen brengen, bel dan even naar Dario Fo, 0174 244455, dan halen we ze graag op en ziet u ze terug in een andere hoedanigheid op het podium.

OPERA, OOK BIJ U OM DE HOEK...

Poeldijk - mei 2009

Monster - juni 2009

Ter Heijde - juli 2009

Wateringen - augustus 2009

Kwintsheul - september 2009

Maasdijk - oktober 2009

De Lier - november 2009

Ja, ik doe mee

Geef aan waar je aan mee wilt doen. Je kunt zoveel kiezen als je zelf wilt.

- ☐ zingen in een koor
- ☐ solist
- ☐ kostuums maken
- ☐ bouwen en sjouwen
- ☐ grimeren/haarwerk
- ☐ organiseren
- ☐ gastvrouw zijn
- ☐ EHBO
- ☐

Naam

:

Adres

:

Postcode

:

Woonplaats

:

Telefoonnummer

:

Mobiele nummer

:

E-mailadres

:

Geboortedatum

:

Invullen en opsturen naar: Dario Fo, ondernemers in de kunst
Antwoordnummer 11100
2680 WC Naaldwijk

Of stuur een e-mail naar info@dariofo.nl
Graag de bovengenoemde gegevens vermelden in de e-mail.

Je bent van harte welkom op de informatiebijeenkomst over de verschillende kernope-
ra's, repetities en vrijwilligerstaken, op dinsdag 6 januari 2009 in het gebouw van Dario
Fo, Voorstraat 88 in Poeldijk, aanvang 20.00 uur.

Hartelijk dank voor je aanmelding en we wensen je een plezierige tijd!

Actuele Informatie over de elf opera's en de kaartverkoop verschijnt binnenkort op de
website van Dario Fo en in de regionale pers

Colofon

**Uitgave, redactie
en vormgeving:**

Dario Fo,
ondernemers in de kunst
Voorstraat 88,
2685 EP Poeldijk
0174 244455
info@dariofo.nl
www.dariofo.nl

Oplage 55.000

Fotografie:
Ardito
Emi Barendse
Tanja Schwerdfeger
Fotostudio G.J. Vlekke

Drukwerk
Drukkerij Riezebos

Bezorging
Broosverspreidingen
0174-514508

Verspreidingsgebied
Westland en Midden-Delfland
december 2008
Informatie over de andere opera's vind je in
de volgende editie van de Dario Fo-krant
die in maart 2009 verschijnt.

www.dariofo.nl

Ted v.d. Burg in de volksopera Mistero Buffo uitgevoerd in Midden-Delfland, november 2008

